NOTATKA

z posiedzenia Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą

Data posiedzenia: 23 listopada 2010 r.

Nr posiedzenia: 71

Posiedzeniu przewodniczyli: senator Andrzej Person – przewodniczący komisji oraz senator Łukasz Abgarowicz – wiceprzewodniczący komisji.

Porządek posiedzenia:

1. Informacja Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na temat rezultatów bilateralnego spotkania okrągłego stołu poświęconego realizacji zapisów polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z 1991 r. oraz omówieniu sytuacji mniejszości niemieckiej w Polsce i obywateli niemieckich polskiego pochodzenia w Niemczech.
2. Rozpatrzenie wniosków o zlecenie zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą.
3. Informacja Zarządu Polskiego Radia na temat produkcji i emisji programów skierowanych do Polaków na Wschodzie.

W posiedzeniu uczestniczyli:

- senatorowie członkowie komisji: Łukasz Abgarowicz, Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Józef Bergier, Władysław Dajczak, Stanisław Gogacz, Piotr Gruszczyński, Marek Konopka, Bronisław Korfanty, Roman Ludwiczuk, Maria Pańczyk-Pozdziej, Zbigniew Pawłowicz, Andrzej Person, Tadeusz Skorupa, Sławomir Sadowski, Andrzej Szewiński,

- goście:
  - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
    - wicedyrektor Departamentu Współpracy z Polonią Stanisław Cygnarowski,
    - radca - minister w Departamencie Współpracy z Polonią Gerard Pokruszyński,
    - dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych i Mniejszości Narodowych i Etnicznych MSWiA Józef Różański,
  - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji:
    - sekretarz stanu Tomasz Siemoniak,
    - doradca sekretarza stanu Beata Hajduk,
  - Polskie Radio SA:
    - prezes Zarządu Jarosław Hasiński,
    - członek Zarządu Władysław Bogdanowski,
    - dyrektor Polskiego Radia dla Zagranicy Marek Cajzner,
  - Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”:
    - p.o. dyrektora BZK Iwona Borowska-Popławska,
  - Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Warszawie:

- członek Zarządu, dziekan Michał Stępniewski,
- przedstawiciele mediów:
  - Elżbieta Dominik, PAP,
  - Hanna Ostas, Polskie Radio dla Zagranicy.

- Kancelaria Senatu:
  - dyrektor Biura Polonijnego Artur Kozłowski,
  - wicedyrektor Biura Polonijnego Romuald Łanczkowski,

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Sekretarz stanu w MSWiA Tomasz Siemoniak przedstawił rezultaty bilateralnego spotkania okrągłego stołu poświęconego realizacji zapisów polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z 1991 r. oraz omówieniu sytuacji mniejszości niemieckiej w Polsce i obywateli niemieckich polskiego pochodzenia w Niemczech. Na początku Tomasz Siemoniak wyjaśnił, jak doszło do podjęcia czterostronnych rozmów okrągłego stołu. Podczas pierwszego spotkania okrągłego stołu, które odbyło się w lutym br. Berlinie, zdefiniowano najważniejsze problemy, z jakimi borykają środowiska polonijne w Niemczech. Kolejne spotkanie odbyło się 3 listopada br. w Warszawie i wzięli w nim udział przedstawiciele rządów Polski i Niemiec, reprezentanci Polonii i Polaków w Niemczech oraz mniejszości niemieckiej w Polsce. Efektem rozmów okrągłego stołu było utworzenie grup zadaniowych, których celem jest uzgodnienie pożądanych rozwiązań w ramach trzech obszarów tematycznych: zagadnienia prawno-historyczne/kultura pamięci, nauka i wspieranie języka, działania wspierające.

Jak wyjaśnił minister Tomasz Siemoniak, oczekuje się, że dialog pozwoli wypracować, konkretne i praktyczne rozwiązania na rzecz Polaków w Niemczech jeszcze przed planowanymi w czerwcu 2010 r. obchodami 20-lecia podpisania polsko-niemieckiego Traktatu o dobrym sąsiedztwie. Jednocześnie zwrócił uwagę, że uroczystość jubileuszu nie będzie nie oznaczała zamknięcia prac grup zadaniowych.

Na zakończenie poinformował, że kolejna runda rozmów okrągłego stołu odbędzie się w lutym 2011 r. w Berlinie.

W dyskusji wzięli udział senatorowie Dorota Arciszewska-Mielewczyk i Tadeusz Skorupa.

Senator Dorota Arciszewska-Mielewczyk wyraziła zadowolenie, że podczas rozmów okrągłego stołu nie została ostatecznie podpisana planowana wspólna deklaracja, ponieważ jej zapisy nie uwzględniają postulatów i oczekiwań Polonii w Niemczech.

Odpowiadając na pytania senatorów, minister Tomasz Siemoniak wyjaśnił, że deklaracja nie została podpisana, ponieważ nie udało się na czas wypracować projektu satysfakcjonującego wszystkie strony, a podczas spotkania skoncentrowano się przede wszystkim na intensywnej pracy grup zadaniowych.

Ad. 2 Dyrektor Biura Polonijnego Artur Kozłowski poinformował komisję o wysokości środków pozostających w dyspozycji Kancelarii Senatu na zadania inwestycyjne w 2010 r. oraz przedstawił opinię Kancelarii Senatu dotyczącą wniosków o charakterze programowym i inwestycyjnym skierowanych po terminie do Kancelarii Senatu. Następnie głos zabrała p.o. dyrektora Biura Zarządu Krajowego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" Iwona Borowska-Popławska, która zaprezentowała i uzasadniła złożone wnioski.

W dyskusji wzięli udział senatorowie: Maria Pańczyk-Pozdziej, Tadeusz Skorupa, Roman Ludwiczuk, Andrzej Person.

W głosowaniu komisja poparła opinię Kancelarii Senatu dotyczącą omawianych wniosków.

Ad.3 Przewodniczący komisji Andrzej Person poinformował o docierających do komisji sygnałach w sprawie ograniczania emisji programów dla Polaków na Wschodzie oraz zwrócił się do Zarządu Polskiego Radia o przedstawienie wyjaśnienia.

W odpowiedzi prezes Polskiego Radia SA Jarosław Hasiński, członek Zarządu Władysław Bogdanowski oraz dyrektor Polskiego Radia dla Zagranicy Marek Cajzner omówili bieżącą sytuację związaną z emisją programów skierowanych do Polaków na Wschodzie. Przedstawiciele Polskiego Radia wyjaśnili, że pojawiające się problemy w emisji wynikają przede wszystkim z podjętej przez Zarząd weryfikacji opłat za emisję, jak również z analizy zapisów umowy zawartej z pośrednikiem – agencją medialną. W rezultacie okazało się, że ceny emisji programów na Wschód znacznie przekraczają ceny rynkowe. Ponadto, ze względu na zbyt ogólnikowe i niekorzystne zapisy umów, pojawiły się problemy nadzoru i prawidłowości ich realizacji. Obecnie negocjowane są umowy z innymi pośrednikami na Wschodzie, w związku z czym w niektórych rejonach dochodzi do czasowego zaprzestania nadawania audycji. Przedstawiciele Zarządu Polskiego Radia argumentowali, że wszelkie działania podejmowane są w trosce o prawidłowe wydatkowanie środków publicznych. Na zakończenie Marek Cajzner przedstawił skład i rolę nowo powołanej Rady Konsultacyjnej dla Radia dla Zagranicy, do której marszałek Senatu RP Bogdan Borusewicz delegował senator Marię Pańczyk-Pozdziej.

W dyskusji głos wzięli senatorowie: Łukasz Abgarowicz, Maria Pańczyk-Pozdziej, Bronisław Korfanty, Tadeusz Skorupa.

Senator Łukasz Abgarowicz wyraził niepokój w związku z ograniczaniem emisji audycji na Wschodzie. Jako przykład podał Dyneburg na Łotwie, do którego od roku nie docierają polskie programy. Nawiązał również do opracowywanej przez PR „Strategii na rok 2011", w której planowane jest skrócenie audycji skierowanych do Polaków na Wschodzie do jednej godziny. Podkreślił, że dla komisji kluczową kwestią jest emisja dla Polaków na Białorusi – jej rozwijanie, a nie ograniczanie.

Senator Maria Pańczyk-Pozdziej zasugerowała nawiązanie współpracy z radiofonią publiczną w odpowiednich krajach na Wschodzie, co mogłoby zapewnić lepszą emisję programów dla Polaków.

Senator Bronisław Korfanty zwrócił się z pytaniem, kiedy będzie możliwe przywrócenie audycji na Łotwie i na Ukrainie.

W odpowiedzi Zarząd Polskiego Radia poinformował, że planowane jest wznowienie audycji po wynegocjowaniu nowych umów z pośrednikami.

Na zakończenie wiceprzewodniczący komisji Łukasz Abgarowicz poinformował, że zaplanowane na to posiedzenie jako czwarty i piąty punkty porządku obrad (sprawozdanie senatora Andrzeja Persona i senatora Władysława Dajczaka oraz gości z wizyty delegacji marszałka Senatu Bogdana Borusewicza na Syberii, a także sprawozdanie senatora Bronisława Korfantego i senatora Andrzeja Szewińskiego z udziału delegacji marszałka Senatu Bogdana Borusewicza w uroczystości nadania imienia Krystyny Bochenek polskiej szkole w Pojana Mikuli) zostaną rozpatrzone na kolejnym posiedzeniu komisji.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.

Sporządzono w Biurze Prac Senackich.